

Johan van Reede, heer van Renswoude

Aan: Constantijn Huygens

4 november 1644

3828

Bron: Koninklijk Huisarchief, Archief Constantijn Huygens, G1.8.4

Voorlopige transcriptie

[NB: In deze en volgende brieven gebruikt Johan van Reede een geheimschrift door bepaalde woorden te vervangen door letters, combinaties van letters of cijfers. Daarvoor worden verklaringen gegeven in de bijlage bij brief 3637 en/of door Huygens zelf in een aantekening boven het betreffende woord en/of door de editeur J.A. Worp. Deze verklaringen zijn gebruikt om de afkortingen zoveel mogelijk op te lossen, in ieder geval de eerste keer dat ze in de brief worden genoemd].

Mijnheere,

Ick ontfange U.E. missive van 27 octobris, ende dat ick in 't particulier niet screef den 14 aen Sijn Hoochheydt was door manquement van materie. Gisteren sijn ons brieven getoont van 19/29 octobris voor Nieucastel hoedat die stadt met stormen aen veel sijden was ingenomen, alwaer sonder twijfel veel volck sal wesen gebleven ende grooten buyt becomen, voor de Scotten een seer groote victorie. Den Coninck heeft gesimileert te willen nae London ende met sijne ruyterije in bataelije gestaen alsof wilde slaen, ende onder dat favuer van achteren sijn voetvolck doen marcheren nae Oxfort, alwaer Sijn Majesteyt mede sou wesen. Essex is met andere legers tot Reding ende Basing in Hansschiere, soodat nu een ijder in garnisoen sal moeten, te meer door den groote regen hier gevallen. Monsieur Sabran is weder gekeert van den Coninck. Sijn Majesteyt heeft toegestaen de commertie op des Parlements havenen, mitsdat sij toestaen op Conincks havenen, 'twelck Sijn H. den *Speaker* heeft geseyt, ende oock versocht des Parlements resolutie, die antwoorden sooveel besoenges te sijn dat onmogelijck was daer eyts op te connen doen. Hij seyde het te sijn als een refues ende dat hij hem versekerden dat Sijn

Coninck d'Engelschen de commertie mede sou verbieden. Een alderman die sustineerden dat het verboth des commertie aan vreemde natiën soude wesen de ruïne van Engelandt, is daerom gecasseert. Soo desen winter het advijs aen S. niet wert in 't werck gestelt, adieu met hem, ende siet toe T. die law sijn, sullen uitgespogen worden. Sooals men bevindt in 't noorden, soo sal men 't in westen mede gewaer worden; sero medicina paratur. Ick hoop AB het niet vergeet, gelijk ick mijn AB niet can vergeten. Het is ook tijt, want in KC [Huygens: regering] van JK [Huygens: Parlement] leyt de 352427162012 [Huygens: ruïne] van T [Huygens: onse staet]. Hiermede bevele U.E. in de bewaringhe Godes ende blijve, mijnheer, U.E. ootmoedigen dienaer,

Johan van Reede

London, 4 november 1644

[Naschrift:] Indien den brief van 14 october wert gepractiseert, soo moet daerbij sijn dat den outsten BL blijven tot JQ om vele redenen, want meer quaet can daerbij KL met den mond als KF.